

Heti összefoglaló

(2008. július 14-20.)

Hazai folyamatok

Az **államháztartás júniusi hiánya** 297,2 milliárd forintot tett ki, ami a tárca utolsó prognózisánál 5,7 százalékkal magasabb. Az első féléves mutatót szintén alulbecsülte a minisztérium, a tényadat (helyi önkormányzatok nélkül) 722 milliárdos deficitet mutat, szemben a 706,1 milliárdos előirányzattal. A központi költségvetés kiadásai 8 milliárd forinttal meghaladták, míg a bevételei ugyan ennyivel alulmúlták a tervezett szintet. A központi költségvetés adósságállománya 15965,8 milliárd forint, ez 2,4 százalékos emelkedést jelent. A piaci hitelek volumene csökkent az elmúlt 12 hónapban, az adósság csaknem 95 százalékát kitevő állampapírok állománya szignifikánsan emelkedett. Az állampapírok hozamai mind az elsődleges, mind a másodlagos piacon emelkedtek. A diszkont kincstárjegy aukciók lefedettsége enyhén javult, a kötvényaukciók mutatója jelentősen romlott. A hozamgörbe felfelé tolódott.

A kőolaj világgpiaci árának az esése arra ösztönözte a befektetőket, hogy a pénzpiacok felé forduljanak. A héten ennek hatására zöldben zártak a **tőzsdék**: a Dow Jones 3,6, a Nasdaq Composite 1,2 százalékkal erősödött egy hét leforgása alatt. Az optimista hangulat Európában is érezte hatását, pénteken a BUX 2,8 százalékkal zárt magasabban, mint egy héttel korábban. A **forint** tovább erősödött az euróval szemben, és az árfolyam átlépte a lélektani 230-as árfolyamot. Az állampapír-piaci referenciahozamok lényegében nem változtak.

Az **ipari** termelés májusban 4,7 százalékkal nőtt. A termelés volumene az év első öt hónapjában 6,9 százalékkal magasabb volt, mint egy évvel korábban, a növekedés üteme lanyhult. A **feldolgozóipar** termelése az áprilisi kiugró növekedést követően májusban csupán 2,5 százalékkal haladta meg az előző évi szintet, míg az energia szektor teljesítménye érezhetően emelkedett. Az elmúlt öt hónapban az értékesítés mindkét viszonylatban hektikusan változott, a belföldi értékesítés volumene májusban lényegében stagnált, az exportértékesítés mindössze 2 százalékkal nőtt. A beruházási javak belföldi értékesítése az első öt hónapban dinamikusabban bővült, ami a jövő technikai-technológiai megalapozása szempontjából kedvező. A járműgyártás termelése viszont csak 2,3 százalékkal bővült, a magas arányt képviselő villamos gép, műszer gyártás kibocsátása 1,4 százalékkal nőtt. Az élelmiszeripari termelés 12 százalékkal visszaesett, jórészt a múlt évről áthúzódó alapanyaghiány miatt. Az ipari termelés növekedése a rendelésállomány és a konjunktúra indexek alapján 2008-ban elmarad a tavalyitól, az exportteljesítmények lassuló növekedését a belföldi igények nem tudják ellensúlyozni. Az Ecostat előrejelzése szerint az ipari termelés 2008-ban várhatóan 6-6,5 százalékkal bővül.

Az **agrártermékek termelőiár-szintje** 2008 májusában 31,5 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit. Különösen a növényi termékek árszínvonalára emelkedett jelentősen, az idei májusi árszint 38,3 százalékkal volt magasabb a tavalyinál, az állati termék ára némi késéssel követte a takarmánygabonák drágulását, a májusi árszint 21,7 százalékkal volt magasabb az előző évinél. A mezőgazdasági termékek áremelkedése 2007 végén gyorsult fel, amikor a világtermelés gyengébb eredményei, s a fogyasztás bővülését jelző információk nyilvánosságra kerültek. 2008 első öt hónapjában az árnövekedés üteme mérséklődött, a betakarítást követően a felvásárlási árak csökkennek, a korábbi években megszokott alacsonyabb szintre való visszatérést azonban nem várható. 2008 első öt hónapjában a gabonafélék termelői átlagára 78 százalékkal, a gyümölcsöké 50 százalékkal, a zöldségfélék ára 11 százalékkal nőtt a tavalyi év azonos időszakához képest. A június-júliusi időszakban a gyümölcsféléknél óriási az árzuhanás. Az év hátralévő időszakában az áremelkedés üteme érezhetően mérséklődik, infláció gerjesztő hatása lényegesen kisebb lesz a tavalyinál.

Az **építőipari termelés** talpra állása továbbra is várat magára. A termelés a tavalyi alacsony bázishoz képest is csökkent, idén az első öt hónapban 12,1 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. Az ágazat kibocsátása gyakorlatilag 2,5 éve csökken. A termelés zsugorodása az ágazat egészét érinti. Az első öt havi termelés folyó áron számítva is alacsonyabb a tavalyinál. Májusban a termelés csökkenése az öt havi átlagnál alacsonyabb volt, az előző hónaphoz képest a csökkenés egyszázalékos. A termelés májusban mindkét építményfőcsoportban visszaesett, az épületek létesítésének volumene 8,5 százalékkal, az egyéb építményeké 6,9 százalékkal csökkent. Az épületek létesítésének mélyrepülése hamarosan véget érhet, a májusi termelés ugyanis 2,9 százalékkal meghaladta az előző havit. Az ágazat teljes rendelésállománya 30-40 százalékkal alacsonyabb az előző évinél. Az első öt hónapban kötött szerződések volumene 14,5 százalékkal kisebb az egy évvel korábbinál. Az év hátralévő részében a rendelések élénkülésével számolnak a vállalatok. Az ágazat termelése éves szinten megközelítheti a tavalyit.

Nemzetközi folyamatok

A múlt héten a **kőolaj** árfolyama minden idők legnagyobb héten belüli árcsökkenését könyvelhette el. A WTI típusú olaj árfolyama a hétfői 145,18 dolláros szintről péntekre 16,3 dollárral lett olcsóbb, és 128,88 dolláros árfolyamon zárt. Az energiahordozó ára ennek ellenére még mindig közel 30 százalékkal drágább, mint januárban. A fekete arany árcsökkenését a Fed elnökének beszéde indította el. Bernanke arra figyelmeztetett, hogy a magas olajár veszélyezteti az amerikai gazdaságot. A piac úgy véli, az olajár okozta inflációs kockázat kamatemelésre készítheti a központi bankot, ami tovább fékezne az amúgy is lassú gazdasági növekedést. További árcsökkentő tényező volt a stratégiai olajkészletek nem várt és jelentős növekedése, az iráni geopolitikai bizonytalanság enyhülése és az American Petroleum Institute (API) közlése, mi szerint júniusban 1,4 százalékkal volt kisebb az USA-ban a kőolaj és feldolgozott olajtermékek iránti kereslet, mint egy évvel korábban. A **dollár** kissé erősödött az euróhoz képest, pénteki záró ára 1,5855 volt.

Júniusban az **euró-övezet inflációs rátája** elérte 4 százalékot, ami rekord a közös statisztika 1997-es bevezetése óta. A fogyasztói árindex kétszerese az EKB által kitűzött célnak. Az EU 27-ben a fogyasztói árindex értéke elérte a 4,3 százalékot. A német pénzromlás 3,3 volt a termelői árak éves viszonylatban 6,7 százalékkal emelkedtek. A júliusi német ZEW-index lényegesen romlott. Az előző havi -52,4 pont után -63,9 pontig süllyedt. 2008 májusában az **EU-27-ek árukereskedelmi egyenlege** 21,5 milliárd eurót tett ki. Ez jóval magasabb, mint az egy évvel korábbi 14,7 milliárd eurós hiány. 2008 májusában éves alapon az export 4, az import 9 százalékkal emelkedett. A január-május időszakban az EU kivitele 8, behozatal 11 százalékkal bővült az előzetes, szezonálisan nem kiigazított adatok szerint. Az ipari termelés májusban havi szinten 1,9 százalékkal, éves viszonylatban 0,6 százalékkal esett vissza a valutaövezetben.

Az új tagállamok felé irányuló **közvetlen tőkebefektetések** 2006-ban Málta és Románia után Magyarországra érkeztek a legnagyobb értékben. Tavalyelőtt Hazánkba 4,3 milliárd euró értékű működő-tőke befektetés érkezett, míg Lengyelországba 3,5, Csehországba 3,3 Szlovákiába 3 milliárd. Ez elmarad ugyan az előző évek teljesítményétől, régiós viszonylatban még mindig kiemelkedő.

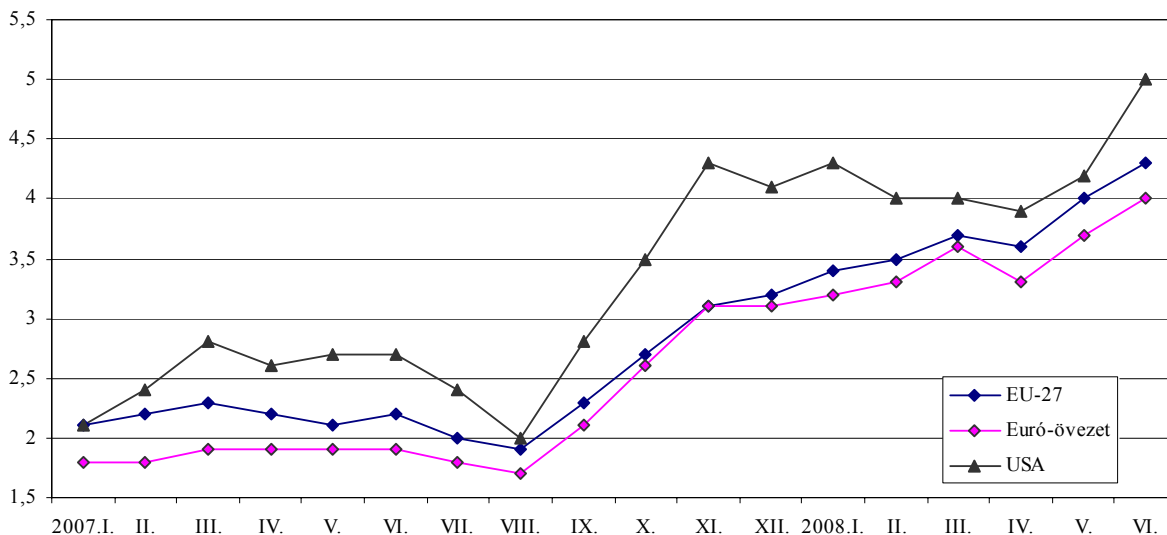
Várható adatok, események a héten (2008. július 21-27.)

2008.07.21.	Hétfő	MNB, Kamatdöntés
2008.07.24.	Csütörtök	Ifo német gazdasági hangulat index
2008.07.24.	Csütörtök	KSH, Kiskereskedelmi forgalom (május)

Melléklet

1. ábra

Az infláció alakulása az euróövezetben és az USA-ban (2007-2008)

Forrás: Eurostat, Bureau of Labor Statistics

2. ábra

A Pénzügyminisztérium előrejelzései 2008-ra vonatkozóan

	Áprilisi előrejelzés	Júniusi előrejelzés
GDP növekedés (%)	2,4	2,4
GDP belföldi felhasználásának változása (%)	1,0	0,9
Lakossági fogyasztás változása (%)	0,5	0,3
Beruházások változása (%)	4,0	4,0
Kivitel változása (%)	11,5	11,5
Behozatal változása (%)	10	9,9
Bruttó átlagkeresetek változása (%)	7,0	8,1
Nettó átlagkeresetek változása (%)	6,3	7,2
Fogyasztói árindex	5,9	6,5
Államháztartás ESA95 szemléletű hiánya (a GDP százalékában)	4,0	3,8
Folyó fizetési mérleg hiánya (a GDP százalékában)	4,5	4,7

Forrás: Pénzügyminisztérium